

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

T. C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

4

Sayı : 80
Konu : Kırım Kongo Kanamalı Ateşi
Bilgilendirme Çalışmaları

29/01/2016

THSK BULAŞICI HASTALIKLARI KONTROL
PROGRAMLARI BSK YED - THSK ZOOZOOZ
KONTROL VE SERİTÖRİLERARASI İŞBİRLİĞİ BİRLİĞÜ
29.01.2016 10:15 12712547 9510104780

00016272107

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA

Kırım Kongo Kanamalı Ateşi (KKKA) hastalığı, ülkemizde bahar ve yaz aylarında görülen ve başlıca kene tutunması veya keneye teması sonucunda bulaşan önemli bir hastalıktır. Bu hastalıktan korunmada kişisel korunma tedbirlerinin alınması büyük önem taşıdığından halkın bilgilendirilmesi ve farkındalığın oluşturulması son derece önemli bulunmaktadır.

Bakanlığınıza bağlı okullar ve halk eğitim merkezleri aracılığıyla geniş kitlelere ulaşılması mümkün olduğundan, eğitim kurumlarının KKKA konusunda halkın bilgilendirilmesi ve farkındalığının oluşturulması çalışmalarına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu nedenle, Bakanlığımız tarafından yürütülen KKKA eğitim çalışmalarında desteğinize ihtiyaç duyulmaktadır.

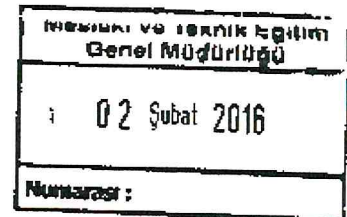
Bu kapsamda, tarafınızca uygun görülmesi halinde ekte gönderilen TV spotları, KKKA belgeseli ve animasyonu ile KKKA bilgi notunun (<http://www.thsk.gov.tr/guncel/haberler/keneyi-hafife-almayin-tedbiri-elden-birakmayin.html> ile <http://tv.thsk.saglik.gov.tr/index.php/component/content/view/category/23> internet adreslerinden de ulaşılabilir) öğretmen, öğrenci ve velilerin ulaşabileceği şekilde Bakanlığınız web sitelerinde yayımlanmasının mücadele programına önemli katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Ayrıca, hastalığın yaygın olarak görüldüğü Amasya, Artvin, Bayburt, Bilecik, Bingöl, Çankırı, Çorum, Erzincan, Erzurum, Giresun, Gümüşhane, Kars, Kastamonu, Kırklareli, Kırşehir, Muş, Ordu, Samsun, Sivas, Tokat, Tunceli ve Yozgat illerimiz daha ağırlıklı olmak üzere özellikle kırsal kesimde yaşayanlara yönelik, Halk Sağlığı Müdürlüklerimiz tarafından planlanan eğitim çalışmalarına, Bakanlığınız örgün ve yaygın eğitim kurumları tarafından gerekli desteğin verilmesi hususunda bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. İrfan ŞENÇAN
Bakan a.
Kurum Başkanı

Ek:

1. KKKA Bilgi Notu (2 sayfa)
2. KKKA Animasyon, Belgesel ve TV Spotu (DVD 1 ad.)

KIRIM-KONGO KANAMALI ATEŞİ HASTALIĞI HAKKINDA BİLGİ NOTU

Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi (KKKA) başlıca kene tutunması veya keneye temas sonucu bulaşabilen ve ölümlü sonuçlanabilen bir hastalıktır. Havalarda ısınmaya başlaması ile birlikte hastalığın bulaştırıcısı olan keneler aktif hale gelmekte, bu sebeple hastalık bahar ve yaz aylarında görülmektedir. Hastalığın önlenmesinde en önemli husus kişisel korunma tedbirlerinin alınmasıdır.

Bu kapsamda, hastalıktan korunmak için aşağıda belirtilen önlemlere muhakkak suretle uyulması hayati önem taşımaktadır:

- Hastalığa sebep olan mikrobun bulaştırıcısı olan keneler uçmazlar, zıplamazlar, yerden yürüyerek vücuda tırmanırlar.
- Tarla, bağ, bahçe ve piknik alanları gibi kene yönünden riskli alanlara gidilirken, kenelerin vücuda girmesini engellemek amacıyla mümkün olduğu kadar vücudu örten giysiler giyilmeli, pantolon paçaları çorapların içerisine sokulmalı ve ayrıca kenelerin elbise üzerinde rahat görülebilmesi için açık renkli kıyafetler tercih edilmelidir.
- Kene yönünden riskli alanlardan döndüğünde kişi kendisinin ve çocuklarının vücudunda (kulak arkası, koltuk altları, kasıklar ve diz arkası dahil) kene olup olmadığını kontrol etmelidir.
- Vücuda kene tutunmuş ise hiç vakit kaybetmeden çıplak el ile dokunmadan uygun bir malzeme (cımbız, eldiven, bez ve naylon poşet gibi) ile çıkarılmalıdır. Kene ne kadar erken çıkarılırsa hastalığın bulaşma riskinin de o kadar azalacağı unutulmamalıdır.
- Kişi keneyi kendisi çıkaramadığı durumlarda en yakın sağlık kuruluşuna başvurmalıdır.
- Vücuda tutunan veya hayvanların üzerinde bulunan keneler kesinlikle çıplak el ile öldürülmemeli ve patlatılmamalıdır. Kenelerin üzerine sigara basılması, kolonya ve gaz yağı gibi maddelerin dökülmesi hastalığın bulaşmasına yol açabileceğinden kesinlikle yapılmamalıdır.
- Hastalık, hayvanlarda belirti göstermeden seyrettiğinden hayvanlar sağlıklı görünse bile hastalığı bulaştırabilirler. Bu sebeple hastalığın sık olarak görüldüğü bölgelerde bulunan hayvanların kan ve idrar gibi vücut sıvılarına çıplak el ile temas edilmemelidir.
- Hastalığa yakalanan kişilerin kan, vücut sıvıları ve çıkartıları ile hastalık bulaşabileceğinden, hasta ile temas eden kişiler gerekli korunma önlemlerini (eldiven, önlük, maske vb.) almalıdır.

- Kene tutunan veya kene ile temas eden kişiler kendilerini en az 10 gün süreyle; hasta insan ve hayvanların kan, vücut sıvıları ile doğrudan temas eden kişiler ise kendilerini 2 hafta süreyle takip etmelidir. Halsizlik, iştahsızlık, ateş, kas ağrısı, baş ağrısı, bulantı, kusma veya ishal gibi belirtilerin görülmesi halinde derhal en yakın sağlık kuruluşuna müracaat etmelidirler.
- Hastalığın kontrolünde özellikle çiftlik hayvanlarında kene mücadelesi önemli olduğundan Tarım teşkilatının önerileri ve yardımları doğrultusunda kene mücadelesi yapılmalıdır.
- Kenelerin birçok çeşidi vardır. Ancak hangi kenenin hastalık yapıp yapmadığı anlaşılamayacağından tüm kenelere karşı aynı önlemler alınmalıdır.

Keneyi Hafife Almayın, Tedbiri Elden Bırakmayın.

4

Sayı : 80
Konu : Kırım Kongo Kanamalı Ateşi
Bilgilendirme Çalışmaları

29/01/2016

THSK BULAŞICI HASTALIKLARI KONTROL
PROGRAMLARI BSK YTD - THSK ZOOENO GSK
SİTİTİM VE SEKTÖRLERARASI İŞBİRLİĞİ BİRİMİ
29.01.2016 10:15 12712547 9510104780

00014272107

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA

Kırım Kongo Kanamalı Ateşi (KKKA) hastalığı, ülkemizde bahar ve yaz aylarında görülen ve başlıca kene tutunması veya keneye teması sonucunda bulaşan önemli bir hastalıktır. Bu hastalıktan korunmada kişisel korunma tedbirlerinin alınması büyük önem taşıdığından halkın bilgilendirilmesi ve farkındalığının oluşturulması son derece önemli bulunmaktadır.

Bakanlığınıza bağlı okullar ve halk eğitim merkezleri aracılığıyla geniş kitlelere ulaşılması mümkün olduğundan, eğitim kurumlarının KKKA konusunda halkın bilgilendirilmesi ve farkındalığının oluşturulması çalışmalarına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu nedenle, Bakanlığımız tarafından yürütülen KKKA eğitim çalışmalarında desteğinize ihtiyaç duyulmaktadır.

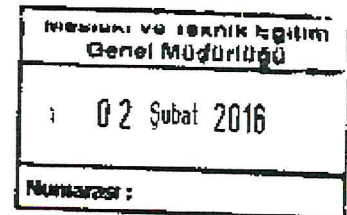
Bu kapsamda, tarafınızca uygun görülmesi halinde ekte gönderilen TV spotları, KKKA belgeseli ve animasyonu ile KKKA bilgi notunun (<http://www.thsk.gov.tr/guncel/haberler/keneyi-hafife-almayin-tedbi-elden-birakmayin.html> ile <http://tv.thsk.saglik.gov.tr/index.php/component/content/view/category/23> internet adreslerinden de ulaşılabilir) öğretmen, öğrenci ve velilerin ulaşabileceği şekilde Bakanlığınız web sitelerinde yayımlanmasının mücadele programına önemli katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Ayrıca, hastalığın yaygın olarak görüldüğü Amasya, Artvin, Bayburt, Bilecik, Bingöl, Çankırı, Çorum, Erzincan, Erzurum, Giresun, Gümüşhane, Kars, Kastamonu, Kırklareli, Kırşehir, Muş, Ordu, Samsun, Sivas, Tokat, Tunceli ve Yozgat illerimiz daha ağırlıklı olmak üzere özellikle kırsal kesimde yaşayanlara yönelik, Halk Sağlığı Müdürlüklerimiz tarafından planlanan eğitim çalışmalarına, Bakanlığınız örgün ve yaygın eğitim kurumları tarafından gerekli desteğin verilmesi hususunda bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. İrfan ŞENÇAN
Bakan a.
Kurum Başkanı

Ek:

1. KKKA Bilgi Notu (2 sayfa)
2. KKKA Animasyon, Belgesel ve TV Spotu (DVD 1 ad.)

KIRIM-KONGO KANAMALI ATEŞİ HASTALIĞI HAKKINDA BİLGİ NOTU

Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi (KKKA) başlıca kene tutunması veya keneye temas sonucu bulaşabilen ve ölümlü sonuçlanabilen bir hastalıktır. Havaların ısınmaya başlaması ile birlikte hastalığın bulaştırıcısı olan keneler aktif hale gelmekte, bu sebeple hastalık bahar ve yaz aylarında görülmektedir. Hastalığın önlenmesinde en önemli husus kişisel korunma tedbirlerinin alınmasıdır.

Bu kapsamda, hastalıktan korunmak için aşağıda belirtilen önlemlere muhakkak suretle uyulması hayati önem taşımaktadır:

- Hastalığa sebep olan mikrobun bulaştırıcısı olan keneler uçmazlar, zıplamazlar, yerden yürüyerek vücuda tırmanırlar.
- Tarla, bağ, bahçe ve piknik alanları gibi kene yönünden riskli alanlara gidilirken, kenelerin vücuda girmesini engellemek maksadıyla mümkün olduğu kadar vücudu örten giysiler giyilmeli, pantolon paçaları çorapların içerisine sokulmalı ve ayrıca kenelerin elbise üzerinde rahat görülebilmesi için açık renkli kıyafetler tercih edilmelidir.
- Kene yönünden riskli alanlardan döndüğünde kişi kendisinin ve çocuklarının vücudunda (kulak arkası, koltuk altları, kasıklar ve diz arkası dahil) kene olup olmadığını kontrol etmelidir.
- Vücuda kene tutunmuş ise hiç vakit kaybetmeden çıplak el ile dokunmadan uygun bir malzeme (cımbız, eldiven, bez ve naylon poşet gibi) ile çıkarılmalıdır. Kene ne kadar erken çıkarılırsa hastalığın bulaşma riskinin de o kadar azalacağı unutulmamalıdır.
- Kişi keneyi kendisi çıkaramadığı durumlarda en yakın sağlık kuruluşuna başvurmalıdır.
- Vücuda tutunan veya hayvanların üzerinde bulunan keneler kesinlikle çıplak el ile öldürülmemeli ve patlatılmamalıdır. Kenelerin üzerine sigara basılması, kolonya ve gaz yağı gibi maddelerin dökülmesi hastalığın bulaşmasına yol açabileceğinden kesinlikle yapılmamalıdır.
- Hastalık, hayvanlarda belirti göstermeden seyrettiğinden hayvanlar sağlıklı görünse bile hastalığı bulaştırabilirler. Bu sebeple hastalığın sık olarak görüldüğü bölgelerde bulunan hayvanların kan ve idrar gibi vücut sıvılarına çıplak el ile temas edilmemelidir.
- Hastalığa yakalanan kişilerin kan, vücut sıvıları ve çıkartıları ile hastalık bulaşabileceğinden, hasta ile temas eden kişiler gerekli korunma önlemlerini (eldiven, önlük, maske vb.) almalıdır.

- Kene tutunan veya kene ile temas eden kişiler kendilerini en az 10 gün süreyle; hasta insan ve hayvanların kan, vücut sıvıları ile doğrudan temas eden kişiler ise kendilerini 2 hafta süreyle takip etmelidir. Halsizlik, iştahsızlık, ateş, kas ağrısı, baş ağrısı, bulantı, kusma veya ishal gibi belirtilerin görülmesi halinde derhal en yakın sağlık kuruluşuna müracaat etmelidirler.
- Hastalığın kontrolünde özellikle çiftlik hayvanlarında kene mücadelesi önemli olduğundan Tarım teşkilatının önerileri ve yardımları doğrultusunda kene mücadelesi yapılmalıdır.
- Kenelerin birçok çeşidi vardır. Ancak hangi kenenin hastalık yapıp yapmadığı anlaşılamayacağından tüm kenelere karşı aynı önlemler alınmalıdır.

Keneyi Hafife Almayın, Tedbiri Elden Bırakmayın.